

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassó, színház-utca 123. sz. a.
Károlyi-féle ház, II. lépcső, I. em.,
hol a szerkesztő hétköznapokon délelőli
9-11 óra között,
Bolonya, mester-utca 325. sz. a.
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
hérmintesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adandók.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt felekre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sor helye 5 kr (1-10 sor
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hird-
téseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bérletdíja 30 kr
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. s. társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

94. szám.

Brassó, Kedd, augusztus 23-án.

III. évfolyam 1887.

Mezőgazdaságunk kilátásai.

Budapest, 1887. augusztus 20.

A magyar földmívelési miniszterium nagy meglepetésben részesítette nemcsak Magyaror-szág gazdaközönségét, hanem mindazon orszá-gokat, melyek az aratásnál közvetlen vagy közvetlen érdekeltek.

Egész csendben s titokban utasította kül-földi konzulainkat, hogy lehetőleg gyorsan és pontosan tegyenek jelentést az ideai aratások eredményeiről. És a konzulátusok oly ponto-san feleltek meg ezen fontos misszióknak, hogy ma a magyar gazdaközönség már birtokában van a miniszterium által az összes aratási ered-ményeknek.

A mily jól hatott a kormány ezen, min-den tekintetben dicséretre méltó kezdeménye-zése a hazai körökre: ép oly kellemetlenül érintette ez a bécsi gabna- s liszt-tözsde, mely legérdekesebb s csaknem egyedül vonzó tár-gyától lett megfosztva. Ugyanis a bécsi ga-bonavásárnak az képezi most egyedüli vonzó-erejét, hogy ott felolvassák az összes államok aratási eredményeit, a mint azokat a tőzsde-tanács egyes üzletemberektől beszerezte, a mi természetesen alapot szolgáltat különféle spe-kulációkra.

A magyar kormány ezen eljárása meg-fosztotta tehát a bécsieket ezen élvezettől és pedig nemcsak azzal, hogy jóval megelőzte őket, hanem azzal is, hogy hiteles, konzulá-tusok által beszerzett hivatalos adatokat bo-csátott a gazdaközönség rendelkezésére.

A miniszterium összeállítván a jelentése-ket a fogyasztási szükségletekkel együtt, azon biztató eredményre jutott, hogy az 1887—88. évi gabonaszükséglet jóval nagyobb lesz, mint a termelt gabona mennyi-sége, azaz alapos reményünk lehet egyrészt kivitelünk, másrészt a gabonaárak növekedé-sére is.

Gazdaköreinkre nézve ez rendkívül vigasz-taló s kecségető helyzet volna, hahogy az örömben úröm nem vegyülne. Németország, kivitelünk főpiacza, vámfelemeléseket tervez. — Igaz ugyan, hogy a vámfelemelések az új év beállta előtt aligha fognak életbe lépni, ámde azért ez a terminus is elég rövid arra nézve, hogy a különben remélhető kivitel-emelkedés helyett csökkenés álljon be.

A német agráriusok nem nyugszanak, ők a gabonavámok felemelését a képtelenségig akarják forceirozni. S fájdalom, hogy a kor-mány nem elég erős, ennek az örült áramlat-nak ellent állni. — Már a porosz országgyű-lés feloszlata előtt is egy interpellációt in-tézték a földmívelési miniszter el-len a gabonavámok felemelése tárgyában. S mit felelt a miniszter? Kijelentette a kor-mány nevében, hogy készek hozzájárulni a felemelésekhez, ha az erre vonatkozó javaslat-nak biztos többsége lesz a szövetségtanácsban és birodalmi gyűlésben.

Tehát a német kormány újból vámkat fog felemelni. Pedig alig másfél éve csak an-nak, hogy Németország épen háromszorosával emelte a gabonavámokat. És hogy ez újabb emelések — bármennyi ellenzője legyen is — a birodalmi gyűlésben többségre jutnak, az kétséget sem szenvedhet, ha csak emlékeze-tünkbe visszaidézzük az első felemelés tárgya-lásait; Akkor a konzervatív párt látszott el-lenezni s rajta fordult meg a dolog. Mikor kenyértörésre kerül a sor, nemcsak nem elle-nezte a felemelést e párt sem, hanem meg-szavazta a háromszoros vámot is.

Ép így alakulnak a viszonyok most is a nemzeti szabadelvű párttal s mi egy per-czig sem kételkedünk benne, hogy ez a párt is megszavazza az újabb felemeléseket, habár a mostani vám is 25%-os értékvámnak felel meg, a mi már is csaknem elviselhetetlen magas.

A birodalmi gyűlés most nincs együtt. Nem is hiszszük, hogy ezért egybehivatnék. E szerint tehát a télen, az új évben fognak az új vámok életbe lépni, addig tehát a mi ki-vitelünk nem szenved veszteséget. Ez időt persze fel kellene használni, hogy így lega-lább erre az évre az újabb vámok érezhetőkké ne váljanak.

Sokkal inkább fogja érezni nálunknál e csapást Oroszország, mely csak télen kezdi a kivitel s így éppen az új vámokkal kell majd megküzdnie. Hogy vámfelémelés lesz, az már bizonyos. Csak a kérdés merülhet még fel: milyen lesz e felemelés?

Ha az agráriusok óhajai itt is tekintetbe vétetnének, úgy a buzára 8, a rozsra 6 márka vám vettetnék, mi egyértelmű volna a hatvan-hat százalékos vámmal, egy oly tétellel, mely

a külvilág bevitelét Németországba teljesen lehetetlenítené.

Azonban ez majd megváltik. Mi hiszszük, hogy a német kormány és a birodalmi gyű-lés is még meg fogja gondolni, vajjon ily örült kívánságnak eleget tegyen-e. Annyi azon-ban tény, hogy nekünk kedvező pillanat-nyi kilátásaink vannak és gazda közönségün-kön mulik már most, hogy azokat addig ak-názzák ki, míg nem késő.

A dualismus válságos helyzetbe jutott.

— Román lapszemle —

„Nekünk úgy tetszik, hogy hiában való azon kor visszatérése feletti reménykedés, midőn az osztrák mi-niszterelnök úgy dörgött, villámlott németül, mint ma nálunk Tisza magyarul. A helyzet nagyon meg-változott, de nem a dualisták előnyére s több mint szükséges, hogy a románok is utána nézzenek s e helyzetet nemzeti politikájuk előnyére összetartásuk erélyes nyilvánítása által hasznukra fordítsák.”

Miféle helyzet ez, melyből hasznat akar látni a „Gazeta”? Az osztrák-németek és szlávok s első sor-ban a cseheknek a magyarokkal való torzsalkodása. Szerinte a turóc-szentmártoni tót asszonyok kiállítás-a az a nevezetes esemény, a mi miatt a magyar lapok a cseh lapokkal polemiába keveredtek. Az „Egyetér-tés” botrányának nevezte a tót asszonyok kiállítását, minthogy ott a tótok a megnyitáskor, a közgyűlésen és a banketten tótul beszéltek s nem az állam nyelvén. A „Gaz.” azt hiszi, hogy több mint nevetséges, oly nagy olvasó közönséggel bíró magyar lapra nézve, azt állítani, hogy a tótok megsértették a „magyar államot” azzal, hogy a kiállításon saját nyelvükön beszéltek; több mint nevetséges, arra kérni a magyar kormányt, hogy a tótokat magyarul beszéltesse és a magyar ko-kárdát hordassa velük, vagy zárassa be a kiállítást.

A „Gaz.” egészen természetesnek találja, hogy az ausztriai szlávok botrányosnak tekinték a magyar lapoknak a turóc-szentmártoni „botrány” feletti né-zetüket s ime — úgy mond — a polemia kikerülhe-tetlen lett.

A magyar lapoknak a tót kiállítás elleni izgatása, önként érthetőleg, csak tápot adott a cseh izgatások-nak a szláv összetartás érdekében és a pesti kormány-lapok ama fenyegetése, hogy a magyarok kilépnek a paszivitásból azokkal szemben, a mik Ausztriában tör-ténnek, még inkább fellobogtatta a szlávok és magya-rok közötti harez tűzét.

Tudjuk, — így folytatja — hogyan felel erre a

A „BRASSÓ” TARCZÁJA.

Uti rajzok.

(Zajzon, Előpatak, Málnas, Tusnád, Szent-Anna-tó s torjai
„Büdös.”)
(Vége.)

Ezen most nevezett laalkotmányt nyerte pedig ugyanazon helyre, hová az ezelőtti időkben a fáradtan odaérkezett utas kénytelen volt a közeli erdőből nagy bajjal kihurczolt vesszőkből saját szép kezével sátrat összetákolni.

Ősi szokás szerint akarata ellenére is „sátoros ünnepe” kellett tartania akkor, s ha az építkezés al-kalmával gondosan ápolta, de rut körmödre egy aka-ratlan, de szép baltaütés esett, azt az üdülés számlájára kellett írnod. Részemről azt inkább eltűrtem azon ökörszékér löcsének irgalom nélküli kezem odaesipésé-nél, mikor az akkoron pokoli uton való feldüléstől egyik beteg nagynénemet megóvándó, úgy kellett a szekér egyik oldalát tartanunk, hogy a völgy felőli két kerék a csuszamlós talajt ne is érintse.

Most már az említett kívül még 4, több szo-bát tartalmazó, belől tapasztott lakással is dicsekedhe-tik a hirneves torjai „Büdös”, melynek kettője tetejé-ben egy-egy „vendéglő” felirat ágál, s ha következtetni itt is szabad talán, azt is jelenti egyuttal, hogy az északkéleti oldalon a czegeknek is magasabbra

fronttal délnyugotnak épített egy-egy deszkafallal egyik szomszédot a másiktól elzáró, máskülönbén a levegő-nek bárhol és bármikor való bebecsátása tekintetében kiváló barátságos — kamra ablakokkal ellátott reke-szek árai — horrensek, mert: „sok az árenda” és jön az aratás! (t. i. ekkor a környékbeli vendégek haza mennek.)

Alig nyílik — részben — kultivált helyen annyi alkalom a természetet a maga gyönyörűségében és borzasztóságában láthatni, mint ott.

A kelő nap megaranyozza ugyan a délnyugati hegyek ormait életet árasztó sugaraival, de nagy küz-delmébe kerül az északi szél délre törekvő káros aerájának megmelegítése, s ha sikerül is ez reggel, este a szél a győzelmes s kényszeríti a vendégeket a reggel felvett, délfelé levett meleg ruhadarabok újbóli felöltésére.

Ezen természeti parancsnak ne merészelj ellen-szegülni, jámbor halandó, mert a szélnek csak egy fordulatába kerül s Neptun komájának egyik istenes felhőszakadását zudítja szegény fejedre.

Nincs e helyen se templom, se folyó, de ha az ég csatornái megnyílnak, s a haragos istennyi min-den második perczben be beüt, varázsütésre előállott folyókat látni, s a magukba tért megrémült vendégek a legfanatikusabb vallásu népnél is buzgóbbá juhá-szódnak.

Igy remekel itt — a természet.

Hiába tépelődtem, hogy a régi „Büdös” most is olyan . . . s a „Timsós” is csak olyan timsós, mint akkor, midőn ágyunkat galy és gyertyatartónkat a ke-rek föld hátába furt lyuk képezte, s mégis jók. S tu-lajdonképen nem is ők, hanem közvetlen környezetük haladott. No! ez már vigasztaló gondolat, mert magam is a régi vagyok, s hogy mégis jó vagyok-e? azt ugyan más, de igazságosan bírálja meg. Közvetlen környezetem szintén haladt, csak hogy nem az én ér-demeim nyomán, s ezért kalapot emelek előtted te „Bü-dös”, mert tied a fölény.

Neked és többféle — sós, vasas és kénes — ásványvizeidnek köszönhető, hogy a vendégek elszige-teltségét egy postaszekrény velünk összeköti, hogy em-berek, bivalak, tehenek, ökrök, furesán hurutoló — mert közhéves — malaczkok; továbbá a legébrebb — törökies — rendőrséget képező hű ebek által la-katik ezen — a lakások közül genialis tisztátalanság-gal dicsekedő — völgy „lábra kapott.”

Ősi magyar szokás szerint mindenestől Anna-napot ülték, kiket a cigány annyira fellelkesített, hogy egyik derék néni a hegy oldalán teljes egyensúlyban rakta a csárdást, s hogy néha-néha felgurulva, megne-vettette a hangyabólyszerűen körülötte hemzsegő tár-saságot, nem a hegyoldalnak tulajdonítható.
Hogy a felé hordat, mely itt fokozott felséges

„Narodny Listy”, a pesti lap nyelvezetét merésznék és arcátlanok nevezvén, a midőn így kihívja azt a 18 millió szlávot, mely a monarchiában lakik. Erre aztán a magyar lapok meggondolkoztak és nem feleltek többé olyan hevesen, mint kezdetben. Ez azonban nem változtat a birodalombeli szlávizmus és magyarizmus közötti helyzeten. Történetesen az osztrák centr lista németek is egész késhegyig jutottak a szlávokkal s főleg a csehekkel.

Épen malmukra jó tehát, hogy a magyarok oldalba támadják a szlávokat és a bécsi főbb lapok már is abban a reményben ringatják magukat, hogy a magyarok segíteni fogják a németeket, hogy Ausztriában ismét kormányra jussanak. Azt a közvetlen tanácsot adják a német lapok a magyaroknak, hogy hassanak oda a monarchia vezetőinél, hogy állítsák helyre a dualistikus pártok között az egyensúlyt. Más szóval, hogy Ausztria ismét a német egység eszméjének alapja alá kerüljön, mert csak így lehetne a pánszláv áramlatnak gátat vetni és az egyenjogúsítási törekvéseknek, melyekkel visszaéltek s ezért reactionariusoknak is nevezetnek, végetvetni. — Azonban a bécsi cenzurális lapok attól tartanak, hogy ha a magyarok Ausztria belügyeibe akarnának elegyedni, — előzetes esélyt alkotnának arra, hogy az osztrák kormány is beleegyejék Magyarország ügyeibe, már pedig ez nem áll a németek érdekében, mert tudják, hogy ha Magyarország is a szabadelvűből népeinek egyenjogúsítása által reactionarius fogna lenni, akkor a dualizmus fensőségének eszméje örökre el fogna temettni. S hogy ilyesmi ne történhessék, a csehországi németek ismét a passivitas mellett nyilatkoztak, mert azt reménylik, hogy a dualis komaságnak egyensulya innen és túl a Lajtán nemsokára helyre fog állítani.

Láttuk erre szemlénk első soraiban a „Gazeta” véleményét, mely oda lyukad ki, hogy a Lajthán túl nem fog többé a miniszterelnök németül úgy menydörögni, villámlani, mint Tisza teszi magyarul idehaza. A dualizmus ingadozik — már t. i. a „Gaz.” fejében — itt az ideje, hogy támadjanak rá a románok is. Segítsenek a szlávoknak a dualizmus megbuktatásában, természetesen a románok nemzeti politikájának előnyére.

Lám, milyen kevés bölcseséggel lehet a dualismust felbuktatni! Csak igérjenek a csehek, tótok, szlovének és horvát szélsők valami csillogó felét a román tulzók, ők is segítségül mennek. Hogyan mennek, hiszen passivisták! Az ország házába nem akartak menni, most már hol fognak segíteni a national politika hasznáért? Csak nem hiszi a „Gaz.”, hogy a dualismust valahol az Isten szabad ege alatt egy „Abzug” kiáltással félre lehet lökni s ezért a kiáltásért valami nagy jutalmat fog a román tulzók összezsugorodott táborá kapui! Zadarnice sunt speranțele. Hiu reménykedés. Czenkalji.

Hazánk a keleti kereskedelemben.

— Különös tekintettel Erdélyre. —

(Felolvasta a kereskedő ifjak kongresszusán Kolozsvárt augusztus 14-én Sztérenyi József.)

(Folytatás.)

Erdélyben az ipar és kereskedelem első nyomai a tizenkettedik század derekán (1141—1161.) találkoznak, a hol az rohamosan halad. Erdély hivatottságát iparra és kereskedelemre felismerik udvari körökben is és már a tizenharmadik század elején (1211.) különös kedvezményeket nyer szemben az ország más részével, minők löbbek között a vásár- s vámilleték mentessége. Ez idő óta oly óriási léptekkel

látványt nyújt, ezuttal nem láthatók, oka nem mi valánk.

Elmondjam-e még, hogy a természet arról is gondosan intézkedett, hogy a különben minden szórakoztatást nélkülöző ottani társaság időöltésére a legelső fürdő 2—3 kilométer távol van a Bikszád felé eső szép völgyben a régi út mellett, s ha az ember a nappal együtt kel fel, s következetesen használja a „gözlöt” és fürdőket, minden idejét eltöltheti a nélkül, hogy unatkozzék.

Elindultunk visszafelé. Oltszemen, míg itattunk, megnéztük a főzöt, forrázó hordó-párt, lányérokat, luther lefolyást, hütöt, erjesztöt, gőzkazánt, malátakutat stb., valamint a hizláló remek példányait.

Meheti! s jelzé a lógós csengettyűje, hogy haladunk Szentgyörgy felé, hol az első „házi főtét” magunkhoz véve, Brassónak indultunk.

Végre hazatértünk, gazdagabban egy csomó — keveset erő — tapasztalattal, természeti szépségek okozta élvezetes benyomásokkal és — megkopasztott zsebbel. — Spongyát rá! — erdélyi fürdőkön valánk. Egy méh.

halad előre az erdélyi ipar, hogy már 1222-ben erdélyi iparosok hat hajót építenek a keleti kereskedelem emelésére és hajózzák a Marost és Oltot.

Azonban egy század keserves munkáját megsemmisítette a tatárok és mongolok beütése hazánkba, a kiknek nyomaiban soká még fű sem nőtt. Csak a mongolok beütése után jönnek ismét idegenek, nagyobbára németek, az országba, kik ismét meghonosítják az ipart.

Ez időtől kezdve a tizenegyedik század második feléig sűrű köd fekszik Erdély kereskedelmén. Azt sem tudjuk, mily stádiumban volt itt az ipar s melyek voltak a kereskedelem utai. Csak 1370-ből tudjuk ismét, hogy az erdélyi szászok egyrészt Béccsel, Kráköval és Berlinnel, — másrészt közvetlenül Konstantinápolylyal és Egyiptommal állnak üzleti összeköttetésben. — A levantini kereskedelem nagyobb mérveket ölt s Erdély mindinkább nagyobb- és nagyobb ipari fontossággal bír a keleten. Egyrészt a közvetlen szomszédság a keleti tartományokkal, másrészt a napenkénti érintkezés Románia népeivel, természetszerűleg a kölcsönös cserét szülte, melyből később kereskedelem fejlődött — másrészt a levantini kereskedelem, mely hazánkon keresztül vonulva, karavánjai számára innen vett fedezetet s így bő alkalmat nyújtott az erdélyieknek, közvetlenül megismerkedni a kelet viszonyaival s szükségleteivel, — voltak főrugói keleti kereskedelmünknek s háthatós előmozdítói iparunknak.

S nagyon természetes, hogy iparunk termelés tekintetében legnagyobb fogyasztója, a keleti népek igényeihez alkalmazkodott s ezért nem is emelkedett soha a nyugoti államok iparának magaslatáig, hanem primitív, durva s olcsó iparcikkeket termelt. — Az erdélyi nemzetiségek közül a szászok azok, kik az ipart itt megteremtették. — Városokat alakítottak s ide összpontosították az ipart. — Mint a kultura, úgy az ipar sugarai is a városokból terjesztették fényüket a közel s távol vidékre. — Sőt, voltak iparágak, melyeket csak városokban lehetett üzni.

Iparunk a tizenhatodik század első felében (1546.) már annyira előhaladt, hogy gyárakat emelnek, sőt egyes iparágakkal megelőzik a nyugatot is. Így 1546-ban Brassóban már papírgyár állítatik, — az első a kontinensen. — Anglia csak egy fél év múlva állítja elő papírgyárát.

1470-ig az ipar kizárólag szászok kezében van. Csak ekkor mutatkoznak első jelei a székelyek s egy évtizeddel később a románok iparának. — A székelyek nagyobbára fa- s kenderkereskedéssel s házi szövetekkel (u. n. szőttesek), — a románok gyapjúkereskedéssel s kis mértékben textil. iparral (háziilag foglalkoznak, — a keleti kivitel számára. Nagyban akadályozták iparunk fejlődését s kivitelünket egyes nemzetiségeknek adott kiváltságok. — Így, hogy csak két példát hozzak fel, — Moldovába köldött árukat kizárólag csak bereczki születésű egyének (tehát románok) szállíthattak; brassói árukat pedig csak szászoknak, mert másokat fel sem vettek) volt joguk eladni a bizonyosnak.

Mindazonáltal már a tizenötödik században Erdély messze tulszárnyalja ipar és kereskedelem dolgában az anyaországot, sőt már ez idő szerint is Erdély gyártelepe Magyarországnak. Virágzása tetőpontjára az erdélyi ipar és kereskedelem a középkorban jutott. A keleti fényűzés nagy tápot adott neki. A levantini kereskedelem még mindig nőttön nőtt. Óriási karavánok Budáról, Debreczenről Erdélyen vonulnak keresztül Romániába. — Brassóból, mely gyűlöhelye volt a kelet felé való szállításnak, sergestől indultak az áruszállító szekerek Romániába s azon keresztül a Balkán félsziget többi tartományaiba, egész Kis-Ázsiáig, majd Egyiptomig.

A legkeresettebb kiviteli cikkek voltak ez időben: durva posztóneműek s flanel, melyek nagyobbára Törökországban, — szarvasmarhák, juhok s kecskék, valamint talpbőrök, melyek egyrészt a nyugoti tartományokba, másrészt Törökországba szállítatnak: fa-árak, nyers és feldolgozott állapotban, a posztófélek után a legtekintélyesebb kiviteli cikkek, melyet leginkább Törökország fogyaszt; len, kender, csepű és kész kötélverő áruk, melyek igen nagy kiviteli cikket képeznek az összes keleti tartományokban; kidolgozott és nyers bőrök, melyek úgy Törökországba, mint Egyiptomba vitetnek s végül viasz, mely tőlünk előbb Velenczébe vitetett s onnan a keleti tartományokba. — A keleti kiviteli kereskedelem útja ez időben már részben a Duna is, mely hova tovább mindinkább nyer fontosságában kivitelünk tekintetében.

Így haladt iparunk és kereskedelmünk a török invázóig. A mily mértékben emelkedett s terjedt eddig, ép oly mértékben hanyatlott most. A természetben nincs megállás. A 16. s 17. században iparunk

így még inkább elmaradt a nyugott fejlettebb ipartól, mely egymásután hódította el tereit.

A tizenharmadik századig kereskedelmünk Romániával egyrészt a levantini kereskedelemben, másrészt a közvetlen szomszédság révén nagyobbára a határszéli forgalomban nyilvánult. Csak 1784-ben kezdődik Romániával tulajdonképeni közvetlen kereskedelmünk s. p. Vöröstoronyon át Rimnik felé s onnan Románia belsejébe. Azonban a török pénzügyi hivatalok s rendőri közegek zsarolásai és szekaturái nem engedtek kereskedelmünknek olynemű fejlődést, mint az óhajtott s képes is lett volna, s habár már két századdal ezelőtt Erdély keleti kereskedelme, — ha részben nem is volt közvetlen — virágzása tetőpontján állott s kivitele szorosan vett iparcikkekből a keleti tartományokban két-három millió forintba tehető, sajnosan kell tapasztalnunk, hogy 1768-ban Erdély összes ki- s beviteli forgalma úgy a keletre, mint nyugatra, nem tesz egy és fél millió forintot.

(Folytatása következik.)

Brassó város utcái.

(Vége.)

Hogy azért a „Halpiacz” historiai jelentőségű név a jelentés nélküli „Hirschert” német névvel cseréltessek fel, annak a magyarokra nézve nem volna semmi értelme, s németül is helyesebben „Hirschert-Gasse”-nak lehetne nevezni. S azt sem lehet mondani, hogy a „Hirschert” magyarul lehet fordítani „Szarvas”-nak, mert köztudomásu, hogy Weisz Mihály ugyan magyarul magát Fejérnek írta, de Hirschert nem Szarvas, hanem Kis Lukácsnak hívták magyarul s így akkor is inkább Kis Lukács, vagy még helyesebben „Kis Lukács-utczának” kellene azt nevezni, a mi nem kevésbé volna nevetséges mint a „Vaszi Geczi”.

S nincs különben pedig a Czinteremmel is A „czinterem” temetőt jelent s ezen név itt azon történeti tényrt tartja fenn, hogy hajdan egészen a múlt század végeig a brassóiak ide temetkeztek. Hogy ez Honterusplatz-czal miért cseréltessek fel, elfogadhatók reá nincsen. Vagy talán itt nyugodnék Hontér s ez által volna igazolva ezen elnevezés? A néphagyomány ellenkezőt állít. Az azt mondja ugyanis, hogy Hontér innen kivettetett s egy kertbe lett újra eltemetve. S a néphagyományt részben igazolják a történeti feljegyzések. Czwittering és Fröhlich egyenlően állítják, hogy Hontér a nagy templomból, a hova eredetileg volt temetve, később kihányatott s helyébe más temetett. Hogy ő később hová temetett, a néphagyomány világosan nem határozza meg. Annyi azonban nyilván való, hogy míg születése helye bizonyos, sírhelye bizonytalan. Azért ha nevére akarnak valamit elnevezni, ez helyesen a szülőthéza melletti utczácskával történhetik, a Fekete- és Vár-utczák között.

A Szentlélek-utca régi magyar nevezet. Hogy a városban levő egyik nemzetiségnek és felekezetnek ott árvaháza van, arról hallottunk mi is valamit; de mit érdekl az a többiek? Tudomásunk szerint onnan az illető nemzetiségen és felekezeten kívül minden mások ki vannak zárva. Illő, hogy az illetők az arról való elnevezést is csak maguknak tartsák.

A fekete-utczai kaputól a Postarétig kiépülő körút „Rezső-utczának” való elnevezése történelmileg helyes és okszerű; mert valószínű, hogy azon fenséges személy, a ki e nevet hordozza, valamikor meg fog fordulni azon utczában és tényleges vonatkozás fog lenni ezen elnevezésre. És ez annyival is inkább, mivel azon utczának még nincsen neve, azért szükséges, hogy kapjon valami nevet. — De van ám már neve a Bethlen-térnek, azért nem volt szükséges ennek még egyet adni. Mindig csak zavart okoz az, mikor két tárgynak egy, vagy egy tárgynak két neve van. S a Bethlen szó magyarul nem is jelent semmit; azt nem lehet magyarnak mondani azért, hogy esetleg magyar főurak viselik; az mindenféle nyelven mindegy. Azért annak megváltoztatása talán szükségtelen.

Hát a szegény Pálos mit vétett, hogy neki is „Gespreng-Gasse” bőrbé kelljen öltöznie? Hiszen az olyan szépen át lehetett szászul „Palesch”-re, oláhul „Palesiu”-ra változtatni, hogy valóban csuda, ha még benne is meg lehetett botránkozni valakinek.

Végre, ha már a Tömös-utca sem lehet többé Tömös-utca, lehet annak is jellemzőbb nevet adni az „Egres”-utczánál; van ott külön kert is az egres-termőnél. Ott van a m. kir. államiskola, el lehet arról méltányosabban nevezni, mint az egresről. Ha valakinek savanyu az az iskola s vásik a foga tőle vagy reája, ám legyen annak egres örökre, de nekünk magyaroknak sokkal szebb és méltányosabb számára az „Iskola-utca” magyar név.

— r —

Katonai ünnepélyek a király születése napján.

I.

Tábori mise.

A második gyalogezred ez évben szokatlan fény-nyel és díszel ünnepelte meg ő felsége a király születése napját, mit e becses lap hasábjain megörökíteni több fontos alább jelzett indok követőleg parancsol.

Előző nap estéjén a katonai zenekar dísz takarodót tartott, zenekedvelő publikum által kísérve vonult végig a város főbb utcáin. Az ünnepnap kora reggelén ugyan a zenekar ébresztővel szerzett kellemes meglepetést a még ágyban szunnyadóknak. 8 órakor reggel az egész második ezred s egy szakasz honvéd vonult ki az alsó sétatérrel szemközt fekvő vásártérre, a hol tábori mise tartatott. A szent cselekvényt Szász Károly tábori lelkész végzé fényes segédlet mellett. A sátor mellett, a melyben a mise mondatott, a helyőrség összes tisztjei foglaltak helyet több tekintélyes civilnotabilitásokkal, kik közül kiemelendő Roll Gyula, alispán, Brennerberg Ferencz városi polgármester s Koós Ferencz tanfelügyelő urak.

E szent alkalommal az ájtatoskodó szépnem ts erősen volt képviselve, kik különféle színű nyári öltözködéssel egy szép virágcsokorra erősen emlékeztettek. A tábori misét, a mely alatt három üdvölvés adatott, „Te Deum” s a néphymnus fejezé be.

Megható látvány volt, midőn a tábori lelkész kilépett a sátorból s szentséggel kezében áldást mondott a csapatokra. A mise végén a dandárparancsok szemlét tartott.

A legénység jó kinézése s feszes magatartása a lehető legkellemesebb benyomást tette a megjelent nagy számu közönségre. Az ájtatosság mintegy három negyed órát vett igénybe, mely alatt hogy minden rendben s a legnagyobb pontossággal az előírtaknak megfelelőleg folyt le, nagy érdemül tudható be a rendező helyőrségi segédtszűnek, Gärtner Károly urnak. Az ünnepély alatt az ezred élén maga az ezredes Soós Károly ur parancsnokolt. A helyben tartózkodó nyugalmazott tisztek közül legtöbben távollétükkel tündökölték, a mi némi megjegyzésre is adott alkalmat.

II.

Diszbed.

A második gyalog ezred étkező helyiségében — menage — diszbedet adott, melyre a helyben állomásozó összes tiszteken kívül Roll Gyula alispán s Brennerberg Ferencz polgármester urak is hivatalosak valának.

A résztvevők száma meghaladta a nyolczvanat. Az ebéd alatt a katonai zenekar játszott válogatott darabokat Krausz Adolf karnagy személyes igazgatása alatt. A praecisióval előadott darabok kellemesen fűszereztek a fényes ebédet s kedélyes hangulatra gerjeszté a diszes és elegáns társaságot. De még a menu is válogatott volt ám! Az inycenzek kedvéért közöljük is: ragout, pizstrang, marhahus delikat garnirunggal s paradicsom lével, borju sült compottal, liba és kacsa pecsenye dinstölt káposztával, Bisquitroulade, schwips blitzkuchen, gyümölcs, kávé. Szivar volt bőviben. A pecsenye járta, midőn Pókay János a szeretetreméltó dandárparancsnok fölállott és egy igen csinos toasztot mondott ő felsége egész ségére.

Ez nem volt olyan chablonszerű dictio, hanem sok melegséggel előadott genialis kis beszéd: „Milliók borulnak — ugymond — a mai nap a Mindenható oltára elé, forró imát rebegvén a nagyilekü fejedelemtől, kinek atyái szíve a monarchia minden nyelvű népét egyenlő szeretettel öleli át.”

A diszes társaság, mely a toasztot állva hallgatta végig, háromszoros lelkes hoch-ban tört ki. A kellemes megjelenésű dandárparancsnok szelleműs óvatija leirhatatlan hatást gyakorolt.

Fölösleges eml. tenem, hogy a honvéd tisztikar is jelen volt. — A minden tekintetben kitűnően sikerült diszbed rendezője Fischer János százados volt. Ez ízben először történt, hogy a vendégszerető ezred tisztikara civil urakat is meghívott diszbedjére, jele annak, hogy a helyőrség derék tisztikara sokat ad a cordialis viszonyra, melynek a katona s polgár közt uralkodnia kellene.

Kitűnő hangulatban oszlott szét a fényes társaság; mert ime ötre jár az óra s meg kell nézni a bakák multságát is a Hontérus-téren, ilyen még Brassó nem ért meg; hanem szólunk róla a következő cikkből.

III.

A legénységi ünnepély a Hontérus-téren.

A második gyalogezred derék ezredese — valódi atyja legiójának — Soós Károly ur mulatsággal összekötött ünnepélyt rendezett legénysége számára. Volt is ám multság, de még minő program! Képzelték, hogy rengeteg nézőközönség gyűlekezett össze eme

parallan katonai ünnepélyre, mely egy diszvonattal — Festzug — kezdődött. Eme diszmenet több csoportokból állott, melyek mind festőileg voltak costümírozva. Jaj, aeh mekkora kacaj támadt, midőn a menet élén mejelent a Khim-Kham-Khum persiai sah. A társadalom majd minden osztálya parodizálva volt. Láttunk művészeket, festőket, énekeseket, papokat, menageriát, isteni komédiát, az isteni Venust a la Mackart, óriási kinézereket, különféle iparosokat szereikkel, vicczelő handé-zsidókat stb. stb. Ki tudná mind leírni, ezt csak látni s kaczagni kellett. Meglepetésből meglepetésbe esett a publikum. De volt is ám csodálkozás a különféle jelmez s maskok felett. A bakák kitűnően játszották szerepüket, lelkesedéssel s a legjobb kedvvel, csakugy sugárzott képök az örömtől. Rögtönzött színpadon komikus monologok tartattak; itt egy csoport magyar baka a csárdást járta, ott az oláhok a hórát, amott ismét a németek a Ländler, más csoport énekelt s ez így ment végig.

Mindnyáját azonban a legkellemetesebben lepte meg Soós Károly ezredes ur rövid beszéde, melyet a legénységhez tartott. A katonák mind körül állták őt s hallgatták lelkes szavait. A jó barát beszélt barátjához, a hű pajtás a pajtással, az atya a fiával. A lelkesedéssel elmondott szép beszéd végén a bakák frenetikus tapsokban és „éljen”-ekben törtek ki.

E jelenet bizonyára feledhetlen marad minden katona szívében. A nagy közönség meggyőződhetett, hogy mily kitűnő kezébe van letéve az ezred sorsa. E jelenetnél egy ószbe borult nyugalmazott katonatiszt szemei könybe lábadtak. Azután az összes legénység zenekiséret mellett énekelt a néphymnust.

A bakák meg lettek traktálva. Vagy harmincz bádogedényben főtt az isteni gulyás 30 darab juhból.

Az étvágygerjesztő gulyás szagát körülhordozta az esti szellő, ellenállhatlan vágy támadt bennünk enni abból a jól elkészített huseledből. De a baka azt mondá: „ebből nem kopik másnak a joga.” Jó izűn költöttek el vacsorájokat. Mindenik legény kapott egy félliter bort. Megérdemelték a derék bakák.

Este nagyszerű tűzijátok volt, mely alkalommal ő felsége életnagyságu mellszobra bengáli fényvel világított meg. Mire azután jó hangulatban haza vonult a legénység.

E minden tekintetben kitűnően sikerült ünnep rendezője a fáradhatlan, általános szeretetnek örvendő főhadnagy Rojdl Alfréd volt. Ej, de szeretik is, de mit mondok: bálványoszak legényei. Frank Mihály tiszthelyettes az ének betanítást vállalta magára. A legfőbb érdem mégis magáé a mélyen érző ezredesé, kinek leereszkedő s szeretetteljes modora megnyerte magának a derék legénységnek jó szívét s a legnagyobb mérvben a nagy közönség osztatlan elismerését és tiszteletét.

Fogarasmegye rovata.

Fogarás, 1887. augusztus 19.

Dicsőségesen uralkodó királyunk ő felsége legmagasabb születési napja alkalmából, folyó hó 17-én Fogarás városra ki volt világítva, 18-án pedig istenitisztelet tartatott, melyen Horváth Mihály főispán ur vezetése alatt az itten összes állami hivatalok, testületek, s katonai állomásparancsnokságok részt vettek.

Templomozás után főispán ő méltósága a megye nagytermében fogadta a hivatalok és testületek által ő felsége iránt nyilvántatott hódoló nyilatkozatokat.

Folyó hó 19-én pedig rendkívüli megyei közgyűlés tartatott, melynek egyedüli tárgya volt: egy küldöttséget választani azon célból, hogy az apostoli királyunk ő felségének Kolozsváron való tartózkodása alkalmából, a vármegye hódolata-, s ragaszkodásának adjon kifejezést.

Főispán ur ő méltósága az ülésben 10 órakor megjelenvén, szünni nem akaró eljenzéssel fogadtatott, ő méltósága egy alkalmoszerű beszéd után, az ülést megnyitottnak jelenti ki. E gyűlés folyama alatt, egy 30 tagu küldöttség lett megválasztva, s egyuttal kimondatott, hogy a netán még részt venni óhajtó megyei birtokosok, lakosok szeptember hó 1-éig főispán ur ő méltóságánál jelentkezzenek.

R. L.

Tanügy.

Értesítés a brassói m. kir. állami főreáliskolán szervezendő új osztályokat s a tanintézetbe való felvételt illetőleg.

Az 1887/8. tanévben a brassói m. k. állami főreáliskolán, az eddig is fennállott I., II., V. és VI. osztályon kívül a III. és VII. osztály is fog megnyitni.

Egyuttal, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urnak 2512. szám alatt, f. év július hó 19-én kelt rendelete alapján az első latin nyelvi tanfolyam, melyben az V-ik, esetleg felsőbb osztályo tanulói részt vehetnek, fog megnyitni. A tanfolyamon résztvevők külön díjat nem fizesznek.

Tanulók mind a hat osztályba felvétetnek, ha ki tudja mutatni, hogy az előző osztályt egy nyilvános reáliskolán legalább is elégséges eredményre végeztek. Gymnasiumból vagy bármely más középiskolából átlépni szándékozó tanulók csak úgy vehetők fel, ha azon tantárgyakból, melyek a reáliskolán az előző években tanítottak, amaz iskolában pedig, melyből átlépnek, nem, felvételi-vizsgát tesznek. A felvételi vizsgálat díjtalan.

A tanintézet I. osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet, ki a 9 évet betöltötte s 12 évnél nem idősebb. E körülmény keresztlevéllal, illetőleg születési bizonyítvány által igazolandó. A felvételhez továbbá megkívánatik minden tanulótól, hogy nyilvános népiskolától nyert bizonyítvánnyal igazolja, hogy a népiskola 4 alsó osztályát sikerrel végezte, vagy hogy fölvételi vizsgát tegyen, a melynél hasonló mérvű képzettségről tanuságot tesz.

Minden tanuló első felvételre személyesen és rendszerint atyja, anyja vagy gyámja, illetőleg azoknak valamely külön megbízottja kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni.

A tanulók felvétele augusztus hó 30. és 31-én történik a főreáliskola helyiségeiben. (Cserge-piacz 309. Papp István-féle ház, I. emelet.) A tanítás szeptember hó 1-jén veszi kezdetét.

Szeptember 1-je után jelentkező tanulók, késedelmük okát hitelesen tartoznak igazolni, szeptember hó 10-én tul az igazgató nem vehet fel többé tanulót, bármily oka volt is mulasztásának; a felvételi engedélyt 20-ikáig a kir. tankerületi főigazgató ur, azontul csupán a nagyméltóságu miriszerium adja meg kivételes esetekben.

Fizetendő: Minden tanuló kivétel nélkül tartozik beiratásakor 2 frt felvételi, 1 frt könyvtár díjat s 50 krajczárt értesítőre fizetni. Ezen díjak fizetése alól felmentésnek nincsen helye. Az évi tandíj 18 forint, mely lefizethető akár egyszerre a tanév elején, akár pedig két részletben, ugy azonban, hogy az első 9 frt legkésőbb október hó végeig, második fele pedig legkésőbb márczius hó végeig fizetendő.

Vagyontalan szülők gyermekei, kik a megelőző évben minden tárgyból legalább is jó osztályzatot nyertek, a nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urhoz intézendő folyamodásuk alapján, a tandíj fizetése alól egészen vagy fele részben felmenthetők. A folyamodványokhoz, melyek bélyegmentesek, hiteles szegénységi bizonyítvány mellékelendő s azok legkésőbb szeptember hó 15, illetőleg február hó 15-ikéig az intézet igazgatójánál benyújtandók. A mely tanuló azonban évközben az előzőnél rosszabb osztályzatot, illetőleg egyes tárgyakból elégséges vagy épen elégtelen osztályzatot nyer, a tandíjmentesség élvezetétől elesik.

Részletesebb felvilágosítással, esetleg mult tanévi értesítővel, készségesen szolgál a tanintézet igazgatósága. Brassó, 1887. augusztus hó 15-én.

Rombauer Emil,
kir. igazgató.

Értesítés a brassói magy. kir. állami elemi és polgári iskolába való felvételekről.

A brassói magy. kir. állami elemi és polgári iskolákba lépő tanulók felvétele szeptember 1-ső és 2-ik napján történik. A polgári iskolákban ugyanezen napokon tartatnak a felvételi és javító vizsgálatok.

Minden tanulónak beiratása azon iskola helyiségeiben eszközöltetik, a mely foku intézetbe lép az illető tanuló.

Az elemi fiu-iskola V-ik osztálya szeptemberben beállítatik.

1 polgári fiu-iskolának ezen tanévben csak IV-ik osztálya fog fennállani.

1. A polgári leány-iskola I-ső osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet be: a) ki legalább 9-ik évet betöltötte: b) kinek az elemi iskola negyedik osztálya számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassága van s ebbeli ismereteit a fenn kitűzött napokon tartandó felvételi vizsgálat utján igazolta.

2. A polgári iskolába lépő tanuló, bármely nemzetiséghez tartozik, köteles a nyelvet is tudni annyira, hogy a törvény által ezen iskolákban elrendelt magyar nyelvi oktatásban fennakadás nélkül részt vehessen.

3. A polgári leányiskola bármelyik, és a fiuiskola fennálló osztályába bevehető minden oly tanuló, ki koránál fogva az általa kijelölt osztályba beillik és az azon osztályban megkívántató előkészütségről vizsgálat utján bizonytságot tesz.

4. A felvételi vizsgálat díjmentes.

Tandíj az elemi iskolákban 2 frt., a polgári iskolákban 5 frt. A szegénységet kimutató növendékek tandíjt nem fizesznek. Felvételi díj címén az iskolai könyvtár javára az elemi iskolánál 25 krt., a polgári iskolánál 50 krt. mindenik tanuló fizet. A díjak a beiratás alkalmával fizetendő.

Brassó, 1887. augusztus hó 19-én.

Az igazgatóság.

Helyi és vidéki hírek.

Az írók és művészek által jövő pénteken este rendezendő művészi estélyre, mely végül tánczszal fog végződni, előjegyezhetni Zeidner könyvkereskedőnél. Jegyek ára: I. hely 2 frt, II. hely 1 frt 50 kr, III. hely 1 frt. A részletes programot külön fogjuk közölni. Itt is megjegyezzük különben, hogy minden tekintetben páratlan és művészetben gazdag estének nézünk elébe. Épen ezért azt véljük, hogy fölösleges is közönségünk figyelmét erre különösen felhívni, főleg, ha még tekintetbe vesszük a czélul kitűzött helyi jótékony czélokat is, a szépítő-egylet és az óvódák ügyének fölsegélését.

Hangverseny. A helybeli ev. ref. egyház újonnan alakult énekkara f. hó 21-én vasárnap igen élvezetes estélyt rendezett az „Oroszlán” vendéglő kerti termében, melyen igen szép s válogatott közönség vett részt. Az új énekkar néhány elénekelt piéce vel teljesen meglepte a hallgatóságot, oly szépen s praecise énekelt. Mint felolvasó szerepelt Baráczy Sándor tanár, a ki egy igen élénk humoreszkjét olvasta fel. Szavaltak: ifj. Koós Ferencz és Bene István joghallgató, kik mindketten köztetszésre oldották meg feladataikat s dús tapsokat arattak. Egyáltalában az estély kitűnően sikerült s csak sajnáljuk, hogy rendkívüli tárgyhalmazunk miatt hosszabban nem foglalkozhatunk vele.

Nagy tűz Szász-Hermányon. Borzasztó tűzvész volt tegnap Szász-Hermány községében. Cséplés alkalmával egy gőzcséplőgépből szikrák szállottak ki, melyek úgy d. e. 10 óra felé tüzet fogtak. Borzasztó orkán dühöngött a Barcaságon, mely még élesztette a tüzet, úgy hogy alig néhány pillanat múlva több csűr s épület lángokban állott. A tűz, melyet a felhalmozott gabona folyton táplált, nöttönött s csaknem megközelíthetetlen volt. Déli 12 óra után a brassói tűzoltók is kisiettek segítségére, de mentésről szó sem lehetett, legfeljebb csak lokalizálásról. A vidék kilométernyi távolságokra meg volt világítva s ez így tartott este 6 óráig, a midőn már — szemtanuk állítása szerint, 51 telken 27 épület égett le a bennök volt gabonával, s két cséplőgép is a tűz martalékává lett. A helyszínére számosan siettek Brassóból is. A részvét a károsult gazdák iránt általános.

Az írók s művészek társasága — mint egy budapesti sürgöny jelenti — vasárnap f. hó 21-én különvonattal elindult Budapestről erdélyi útjára. E kirándulás alkalmával következők fogják meglátogatni

városunkat: Ábrányi Kornél, zeneszerző, zeneakadémiai tanár. Ábrányi Kornélné urnő. Ábrányi Emil, a Petőfi-Társaság és Kisfaludy-Társaság tagja. Ábrányiné Wein Margit urnő, a m. kir. opera tagja. Dr. Artner Jenő, árvászeki ülnök. Artner Jenőné urnő. Andreánszky Jenő, a „Budapest” dolgozótársa. Bogdányi Mór, a „Budapesti Ujság” szerkesztője. Dr. Bácskay Albert, ügyvéd, a „Borszem Jankó” dolgozótársa. Bényei Zsigmond, m. kir. államvasutak főmérnöke. Bényey István, az országos színészegylet igazgatója. Békeffy Gyula, ügyvéd. Dolinay Gyula, szerkesztő, az Írók és Művészi kör titkára. Dr. Dubai Miklós, gyakorló orvos, fővárosi képviselő. Deáki Albert, törvényszéki bíró. Déhn Pál író, Bécsből. Demjén László, festőművész. Ekkert Antal, tanár. Erdélyi Mikes Róza író, Ferenczy József, az Orsz. Közoktatási Tanács jegyzője. Gelléri Mór, az „Egyetértés” dolgozótársa. Gelléri Mórné urnő. Geöcze Sarolta, urhölgy. Hevessy Balázs, zongora-gyáros. Hevessy József a „Magyar Salon” szerkesztője. Dr. Haller Károly, kolozsvári egyetemi tanár az E. M. K. E. elelnöke. Haller Károlyné urnő. Juhász Antal, ügyvéd Makóról. Komócsy József, a „Petőfi-Társaság” elnöke. Kodolányi Antal gazdasági író. Kiss József, a Petőfi-Társaság tagja. Dr. Krikk Árpád, budapest fővárosi IV. ker. főorvos. Kordin Mariska, k. a., a m. k. opera tagja. Kordin Riza, k. a., zongoraművész. Özv. Kordinné urnő. Komáromy Mariska, k. a., a m. k. opera tagja. Kaszay István, ügyvéd. Keresz Miklós, járásbíró. Dr. Kenedi Géza, a „Pesti Hírlap” szerkesztője. Kapácsy Dezső, Egerből. Kőváry László, a m. tud. akadémiai tag. Kővári Lászlóné urnő. Dr. Kanyurszky György, egyetemi nyilv. r. tanár. Latabár Kálmán, a nemzeti szinkáz tagja. Máté István, hegedűművész. Mikszáth Kálmán, a Kisfaludy-Társaság és Petőfi-Társaság tagja. Dr. Magyar Sándor, főorvos. Magyar Ilona k. a. Magyar Erzsébet k. a. Oheroly János, m. kir. áll. képezdek tornatanára. Pefeley István, a „Kolozsvár” szerkesztője, a Petőfi-Társaság tagja. Prély István, a a Nemzeti Lovarda igazgatója. Pongrácz István, m. kir. nyug. tábornok. Pongrácz Elemér, ügyvédjelölt. Dr. Pávay Gábor, pozsonyi orsz. kórház-igazgató. Paesa Ottó. Petrán Józsefné urnő. Reviczky Gyula, a Petőfi-Társaság tagja, a „Pesti Hírlap” belmunkatársa. Rákossy Szidi urnő, a nemzeti színház tagja. Rausch Károly, zongoraművész, zenede tanár. Szohner Antal, m. kir. honvéd miniszteri titkár az Irói és Művészi kör igazgatója. Szohner Antalné urnő. Siposs Antal, zeneakadémia tulajdonos, az Irói és Művészi kör alelnöke. Somogyi Mór, zongoraművész. Szabó Imre. plébános. Schönfeld Arthur, a „Nenes Pol Volksblatt” dolgozótársa. P. Szathmáry Károly, a Kisfaludy-Társaság és Petőfi-Társaság tagja. P. Szatmáry Aranka k. a. P. Szatmáry Gizella k. a. Sándor József, az E. M. K. E. titkára. Dr. Szentkirályi Pál, Kolozsvárról. Szentkirályi Pálné urnő. Szana Tamás, a Petőfi-Társaság titkára. Schwarcz Ármin, a „Pester Lloyd” dolgozótársa. Temesváry Lajos, színművész. Temesváry Lajosné urnő. Táborny Róbert, a „Délmagyarországi Lapok” szerkesztője. Ujházy Ferencz, estímvész. Ujházy Ilka k. a. Ujházi Irma k. a. Dr. Várady Antal

a Petőfi-Társaság tagja, az Irói és Művészi kör igazg. Várady Antalné urnő. Völgyi Kornélia, c. m. balom-művész. Völgyiné urnő.

A vendégek itt időzésére vonatkozólag megjegyezzük, hogy csütörtökön este a „Zöldfa” szállodában ismerkedési ettély lesz, melyre mindenki szívesen lát. tatik. Pénteken délbén 1 orakor a Nr. 1. nagytermében diszebed lesz, melyre a jegyek 3 frtjával Zeidner könyvkereskedésében előjegyezhetők. Ugyanitt jegyezhetők elő a péntek esti irodalmi és művészi előadásra, melyet tánczvigalom követ, ülések. Árak 2 frt, 1 frt 50 kr és 1 frt. Az estély tisztá jövedelme felerészben a brassói magyar óvódák, felerészben pedig a szépítő-egylet javára fog fordittatni. Az estély részletes programját lapunk jövő számában közöljük.

Orkán. Irtozatos orkán dühöngött vasárnaptól hétfőre virrado éjjelen várososunk felett. A szélvész felkavarta a homokot, felkapta a tégladarabokat stb. az utcán, háztetőket szakított, ablakokat zuzott be. A vidéken is — mint értesülünk — hasonló orkán dühöngött.

Szent-István-napi ünnepély. A szentistvánnapi orsz. ünnepély — mint Budapestről írják fényesen sikerült. Százazrekre menő közönség tódult a városligetbe. A „Segítség” album is megjelent képzelhető fényes kiállításban. Az ünnepély egyes részletei rendkívüli sikert arattak.

A honvédelmi miniszterium a honvéd- és népfelkelési lovasság számára szállítandó 730 darab feler pókrőcz szállítására pályázatot hirdet. Az ajánlatok f. hó 29 én déli 12 óráig a honvédelmi miniszterium segédhivatali főigazgatójánál a szállítási árösszeg 5%-ának megfelelő bántpénzzel ellátva nyújtandók be.

Utazás Konstantinápolyba s Coustanczába. Mint értesülünk, a m. k. államvasutak brassói városi menetjegy-irodája által f. hó 31-én rendezendő keleti utazásban való részvételre a vidékről is sokan jelentkeztek. Ujlól figyelmeztetjük a t. közönséget ezen rendkívül élvezetes és olcsó utazásra, megjegyezvén, hogy az előjegyzésekkel sietni kell, mert csak korlátolt. Számban lehet részt venni. A jelentkezési hadarido aug. 25-ike nevezett városi menetjegy-irodája.

Brassai piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1887. augusztus hó 23-án.

Román papirpénz à 20 frankos	8.60 vétel	8.62 eladás
ezüstpénz à 20	8.55	8.60
Napoleon'or (aranypénz)	9.96	9.98
Török lira	11.25	11.27
Arany	5.90	5.92
Orosz papirrubel	109.—	110.—

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

H I R D E T M É N Y E K.

Egy tanuló vagy gyakornok azonnal felvétetik

Irk Károly
fűszerkereskedésében Brassóban, Nagy-utca 518.

Ad. 6012—6C27/1887. tkvi. szhoz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint tevékeny hatóság közhirrre teszi, hogy **Eintz Teréz és Berger Márton és neje végrehajtónak Schurz Martha sz. Truetsch** végrehajtást szenvedő elleni 244 frt 11 kr s 179 frt 50 kr tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén lévő, a rozsnói határon fekvő, a rozsnói 4160. számú telekjegyzőkönyvben A + alatt foglalt 2674, 1251, 13262, 14574, 21577, 22126, 22125, 23031, 25014, és 2222. hr. sz. ingatlanokra az árverést 598 frt-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenti ingatlanok az 1887. évi szeptember hó 13-ik napján délelőtti 9 órakor a rozsnói község irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak — végrehajtató és képviselője kivételével — az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. törv.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott összeghez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1887. június hó 30-án

A kir. törvényszék mint telekvisi hatóság.
Deési J., elnök. **Jakab A.,** jegyző.

Szám 110.—1887.

Hirdetmény.

A „Háromszéki Takarékpénztár” Sepsi-Szentgyörgyön, saját telkén egy emeletes házat szándékozik felépíteni, melynek összes építési költségei 11919 frt 20 kr-ra vannak előirányozva.

Az építési összes munkálatokat a megállapított tervek szerint árlejtés útján szándékozik vállalkozóknak kiadni.

E czélból írásbeli ajánlat mellett, mely 1887. szeptember 28-án déli 12 óráig alattirhoz benyújtandó, az összes munkálatokra egészben pályázat nyitattik.

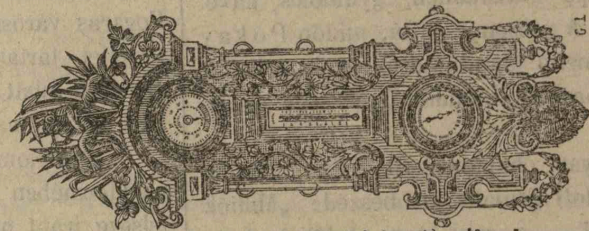
Pályázni szándékozók a költségvetési összeg 5%-át tartoznak készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban ajánlataikhoz csatolni.

A munka az ajánlat elfogadása után azonnal megkezdhető s 1888. évi augusztus hó 30-áig befejezendő.

Feltételek és tervek az intézet helyiségében alattirtnál megtekinthetők.

Sepsi-Szentgyörgy, 1887. aug. 4.

Bogdán András vezérigazgató.

DRESSNANDT J. EDE (150) 9—*

Brassóban, klastrom-utca 2. szám alatt
(a rom. kath. templom közelében)

ajánlja jól berendezett raktárát, egy mint: arany és ezüst svájci zsehoráit, inga-, keret-, schwarzvaldi mindennemű óráit, továbbá óralánczait, zeneműveket és nagy választékban álló optikai tárgyakat a legelőcsőbb árakban.

Minden javítások és megrendelések lelkismeretes jóállás mellett pontosan és gyorsan eszközöltelek.

Olyan tárgyak, melyek a megrendelőnek kedvére nincsen, veertesség nélkül készséggel visszavetetik.

Minden e szakba tartozó vétel vagy csere a legelőnyösebben teljesítettik.

